

23-04-003

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

Plukke fjær fra vårt kall

Var det nødvendig med Golgata? Kunne Kristus ha unngått dette upopulære tilbakeslag i sitt arbeid hvis han hadde hatt en dyktig PR mann?

En effektiv «markedsanalyse» av folks innstilling — og han ville ha forstått hvor lite suksess det lå i hans absolutte standpunkter. Han bar et tungt kall mot strømmen, han kunne hatt en glimrende karriere med strømmen. Alt han hadde behøvd å gjøre var å tilpasse sitt budskap etter tiden.

Det er mange bra og utmerkede mennesker i vårt samfunn i dag som har rasjonalisert sitt kall inn i sin karriere. Plukket ideer og åndsimpulser av sitt kall som fjær fra en ørn, «fjær» som vi senere pynier vår personlige suksess med. Vårt kall blir ribbet, det er så — men vår karriere flyr mot større høyder. De impulser som vår karriere har tatt fra vårt kall gir oss en god følelse av positiv innsats. Vi blir satt pris på.

Hvor mange ubehageligheter kunne ikke Kristus ha spart seg hvis han hadde lært litt av vår tid.

Men Kristus ville ikke spare seg. Han unngikk ikke ubehageligheter. Han tilpasset ikke sitt kall til sine medmennesker. Han var konsekvent, absolutt og revolusjonær. Intet menneske har brutt så radikalt med «The Establishment» som han gjorde. Ikke av hat til systemet, men av kjærlighet til mennesker. I sin omsorg for mennesker ga han dem hva de ikke ønsket — fortalte dem ting de ikke likte, gjorde ting de ikke forsto. Han var engasjert i en åndskamp og ikke i PR virksomhet.

Han valgte et kall som brakte ham til et Kors. Han ga oss påsken, med den personlige frigjørelse og fornyelsen av samfunnet som skjer gjennom å følge kallet ubeskåret — som Gud ga det.

SAMMENHENG AV ARKITEKT VALDEMAR S. HANSTEEN

Mer og mer oppdager og klarlegger vi av den sansbare virkelighets vesen og lover og utnytter vår økende kunnskap til å skape stadig større tekniske og biologiske «undere». Men ofte opplever vi at det som på denne måte settes i verk, og kalles «fremskritt», gir uventede negative, ja katastrofale resultater. Vi kan bare minnes thalidomid-affæren. Grunnen er at vi med vårt intellekt forstår stykkevis — og bare kan forstå stykkevis. Derfor handles det ofte i blinde, fordi den fulle rekkevidde av det som planlegges ikke kan forutsies.

Vi spør oss: Vil det noensinne bli mulig for oss mennesker med full sikkerhet å utnytte forskningens resultater riktig? — Eller må vi alltid leve i frykt for at beslutninger grunnet på ærlig samvittighetsfull, vitenskapelig forskning kan gi negative utslag.

Når vi overhodet tar feil, så negative krefter slår igjennom, kommer det åpenbart av at ikke bare et byggende prinsipp virker i tilværelsen, men også et nedbrytende. Mennesket lever og handler på grensen mellom to kraftfelt. Det har frihet til å la seg engasjere så vel av det negative som det positive i denne «evige kamp mellom godt og ondt». Og det lar seg engasjere: for uten engasjement, i den ene eller annen retning, vil det oppleve en uutholdelig tomhet.

Mennesket er imidlertid ikke bare utrustet med forskerevne og teknisk intelligens — evne til å iakttatte fysiske foreteelser og klare lovmessighet i den sansbare virkelighet. Mennesket har også evne til intuisjon, til å bli inspirert, motta oversansbar inngivelse. Opplever ikke de fleste av oss situasjoner hvor vi handler ut fra en uforklarlig, men innlysende riktig innskytelse? — Stillet overfor et betydelig kunstverk nøler vi ikke med å bruke ordet inspirasjon.

Hva er opphavet til slik inspirasjon? Må vi ikke anta at der «bak»

og «til grunn for», eller «i» den natur hvis vesen vi stykkevis oppdager og utnytter, er en skapende, metafysisk virkelighet som vår tenkning ikke kan nå; men som kan nå oss og opplyse oss gjennom det vi opplever som inspirasjon? Kan vår stykkevise tenkning derigjennom utfylles slik at vi settes i stand til fullt gyldige beslutninger og riktige handlinger?

Mennesket lever i en skapelsesprosess hvor denne «Personlige Skapervilje» uopphørlig er i ferd med å gjennomføre sin hensikt. Mot denne «Skaperviljen»s hensikt virker et nedbrytende prinsipp i tilværelsen. Også det inspirerer til personlig handling og må derfor være personlig. «Det onde» personlig, som svarer til en negativ mulighet i vårt vesen.

Striden mellom «Skaperviljen» og «Det onde» utkjempes i menneskets sinn. Der kommer «Det onde» til syne som egenvilje — egoisme, selvskhet, selvopptatthet. «Skaperviljen»s vesen er å gi. Det uttrykkes i ord som: «Du skal elske din neste som deg selv». Eller: «Gjør imot andre hva du vil at andre skal gjøre mot deg». «Egenviljen»s vesen er å ta og ha, uttrykt i ord som: «Enhver er seg selv nærmest», «Stå på din rett», «Er jeg min brors vokter?».

Striden gjenspeiles i den materielle verden hvor mennesket lever og handler. Slik denne verden ser ut i dag er den resultatet av at vi kutter ut den inspirerende kontakt med Den oversansbare virkelighet og lever innelukket i tingenes begrensede verden hvor «Egenviljen råder». Der prøver «Det onde» personlig å sette menneske opp mot menneske i alle livets forhold. Vi kjører oss fast i blindgater, må uavlatelig snu og begynne på nytt. Eller rådvillheten og tomheten gjør menneskesinnene modne for det negative engasjement, den demoniske inspirasjon, som bryter mennesket ned.

Naturrikdommene er hverken

gode eller onde. Det er vår anvendelse av dem som er god eller ond, alt etter hvilke krefter som inspirerer oss til handling. I menneskesinnene kjemper disse krefter og om menneskesinnene står kampen. Derfor er mennesket sentrum i skapelsesprosessen og er med på å forme denne gjennom personlige valg og personlige handlinger, skapende eller oppløsende. Mennesket er kalt til å skape. Går det ikke inn i dette kall blir det en del av oppløsningen, av kaos.

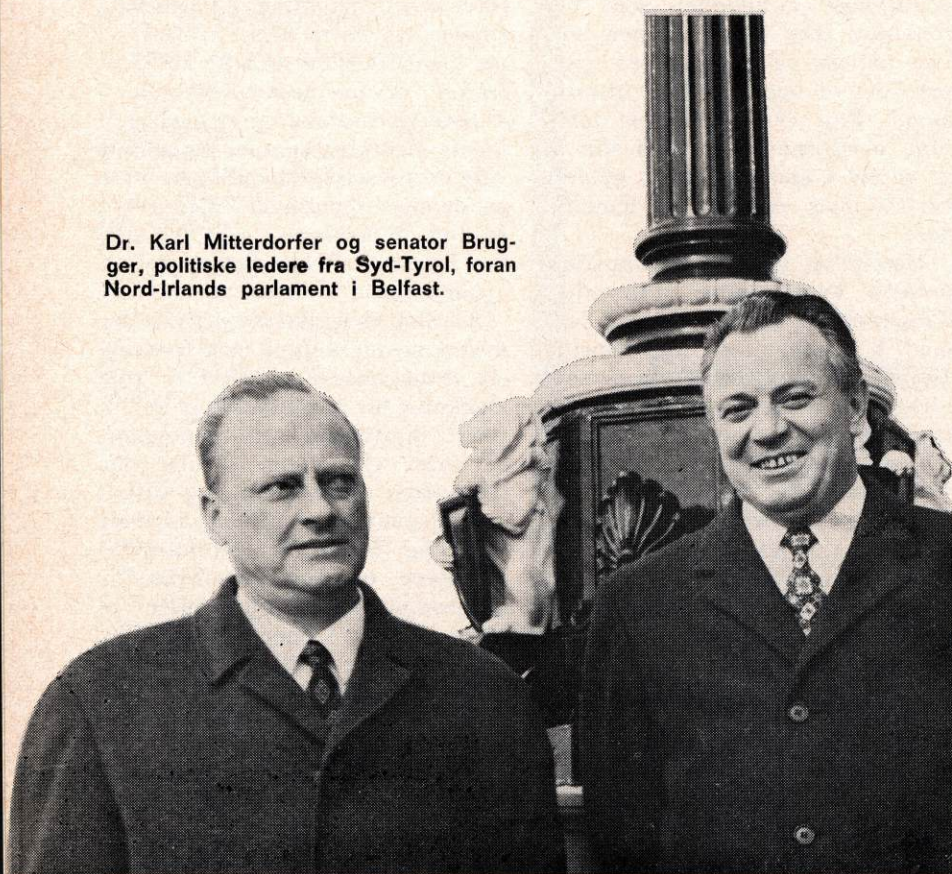
Sekulariseringen former en redusert mennesketype med forkroblet intuisjonsevne, individer som mekanisk lar seg tilpasse et teknifisert samfunn. I en teknologisk dominert virkelighet skjuler den demoniske inspirasjon seg ofte i en tilsynelatende livsfremmende utvikling. Rovdriften på naturrikdommene og forurensningen av naturomgivelsene gjenspeiler et indre forfall i menneskers sinn, hvis tenkning vesentlig er underordnet økonomisk-materielle målsetninger.

Menneskesinnes forfall må helbredes ved inspirert kontakt med den «Oversansbare Personlige Skapervilje». Bevisstheten om denne må bli overordnet i all vår tenkning, og i alle forhold bestemme våre beslutninger og handlinger.

Handlingene nærer menneskesinnet og former personligheten. Inspirert av «egenviljen» reduserer de personligheten til et hensiktsløst funksjonerende vesen, holdt gående av materielle drivkrefter til det er utslitt. Inspirert av «Skaperviljen» bygger de personligheten opp etter denne viljes egen hensikt, i «Skaperviljen»s eget bilde. Det var en som uttrykte det slik: «Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt meg». Menneskesinnets helbredelse består i å handle overensstemmende med den vilje «som har sendt det», som med hensikt har satt det inn i tilværelsens menneskelige sammenheng — med muligheten til inspirert skapende livsutfoldelse.

TYROL taler –

Dr. Karl Mitterdorfer og senator Brugger, politiske ledere fra Syd-Tyrol, foran Nord-Irlands parlament i Belfast.

Syd-Tyrol, hvor flertallet av befolkningen snakker tysk, har siden første verdenskrig vært under italiensk styre. Særlig i de siste ti-år har bitterheten mellom den tysk-talende og den italiensk-talende befolkningen tiltatt, og det har vært alvorlige sammenstøt, snikmord og bombe-attentater.

Den 1. desember 1969 undertegnet Italias og Østerrikes utenriksministre en «pakke-avtale» som skulle løse konflikten. En måned tidligere hadde representantene for den tysk-talende befolkning i Syd-Tyrol, i alt ca. 230 000, godtatt avtalen. 130 000 i området snakker italiensk.

Det hadde vært økende sabotasje siden Syd-Tyrol ble innlemmet i et større administrativt område, med det resultat at de italiensk-talende fikk flertall. «Pakke-avtalen» forandrer dette, og gir igjen den tysk-talende befolkning flertall i området.

NORD-IRLAND lytter

Midt-Østen har vist hvordan en lokal konflikt kan trekke stadig flere nasjoner inn i sitt spenningsfelt.

Syd-Tyrol begynner nå å vise hvordan en konflikt som løses bidrar til å forene stadig flere nasjoner.

I over 20 år hadde konflikten i Syd-Tyrol forgiftet forholdet mellom Italia og Østerrike. I november i fjor ble «pakkeløsningen» for Syd-Tyrol akseptert i Syd-Tyrol selv, og ratifisert av de italienske og østerrikske regjeringer. Ifølge *Neue Zürcher Zeitung* er Italia nå beredt til å oppgi sitt veto mot østerriksk medlemskap i EEC. Østerrikes statsminister Klaus på sin side uttrykte i parlamentet i Wien sin beklagelse over de terrormeto-

der som var blitt anvendt av tysktalende syd-tyrolere. Italias statsminister Moro lovet amnesti for terrorister som var dømt til langvarige fengselsstraffer.

I slutten av februar tok ledere fra Syd-Tyrol et historisk skritt: To av dem, tidligere politiske fiender, reiste sammen til Nord-Irland for om mulig å bidra til en løsning der.

De to er dr. Karl Mitterdorfer, som representerer Syd-Tyrols tysktalende befolkning i parlamentet i Roma, og senator Peter Brugger, viseformann i Südtiroler Volkspartei (S.V.P.), den tysktalende befolknings politiske parti. Brugger leder den fraksjonen innen partiet som har motarbeidet «pakkeløsningen», og er også kjent fra norsk presse.

Ved en stor middag i Belfast fortalte de begge historien om forsoningen mellom dem, og hvordan de hadde bidratt til å løse konflikten i Syd-Tyrol. Til stede ved middagen var en høyst usedvanlig samling gjester, fra medlemmer av Nord-Irlands regjering til borgerrettsforkjempere som hadde slåss på barrikadene, fra katolske og protestantiske geistlige til forretningsmenn og studenter.

I det følgende bringer vi noen utdrag fra dr. Mitterdorfers og senator Bruggers taler ved denne anledning.

Dr. Mitterdorfer:

Makt er ingen løsning. Makt fra Syd-Tyrols side møttes med maktbruk fra italiensk side, og det oppsto en maktspiral. En situasjon som er skapt ved trangsynt nasjonalisme kan ikke løses ved den samme innstilling. Mange ble drept og det skjedde tragedier. Jeg erkjente at det måtte finnes en annen løsning. Folk begynte å forstå at problemet måtte løses ved forhandlinger, men selv de beste lover kan bare ta eggen av situasjonen. De er ikke tilstrekkelige i seg selv.

Den 22. november i fjor aksepterte vårt parti forslaget om en pakke-avtale med den italienske regjering. Jeg vil gjerne si et personlig

ord om dette. For to år siden kom jeg første gang til Caux, Moralsk Opprustnings konferansesentrum i Sveits. Jeg kom fordi jeg følte vi trengte hjelp. I Caux fikk jeg et helt nytt perspektiv på problemene i Syd-Tyrol. Vi er et fjellfolk. Det er forståelig at fjellene av og til stenger for utsikten. Det var en underlig erfaring for meg å møte folk fra mange av de andre konflikt-situasjonene i verden. Noen av dem hadde større behov for hjelp enn vi hadde, og vendte seg til oss i sin søken etter en løsning.

Jeg besluttet å gjøre alt jeg kunne for å komme til en ny forståelse. Det var spørsmål om å ta et ansvar som gikk lenger enn våre egne interesser, om å gi opp visse krav. Men det kunne på lengre sikt resultere i en bedre sjanse til å nå våre mål. Noe måtte forandres, og det var min neste erfaring i Caux. Det er lett å kreve at andre mennesker skal forandre seg. Det som er viktig er at du selv stiller deg ansikt til ansikt med ansvaret. Resultatet av dette var en samtale i Roma med Piccoli, generalsekretæren for Det kristelig demokratiske parti. Etter at jeg hadde snakket med ham, innrømmet han at det var begått feil fra italiensk side. Senere sa han dette offentlig i parlamentet. Her åpnet det seg en dør til et bedre forhold.

Senator Brugger her, er leder av opposisjonsfløyen i vårt eget parti. Sammenstøtene mellom oss om hvorvidt vi skulle akseptere pakke-avtalen eller ikke, har til sine tider vært meget skarpe. Det var fare for at vårt folk kunne påføres varig skade av disse sammenstøtene.

Ved mitt siste besøk i Caux skrev jeg en dag i min notisbok at jeg kunne snakke med senator Brugger. Det var nødvendig, men meget vanskelig. Vi politikere drives alle av ambisjon. Det kan være personlig ambisjon, eller ambisjon om å mestre den oppgaven vi står overfor. Da jeg så nærmere på hvor jeg sto, oppdaget jeg atskillig misunnelse og sjalusi overfor dem som jeg følte hadde bedre evner og mer suksess enn jeg. Etter lang overveielse og utsettelse

snakket jeg til slutt med senator Brugger og ba om unnskyldning for det som hadde vært galt mellom oss. Jeg vil ikke overdrive virkningen av et slikt personlig forhold, men jeg vet at det ble atskillig rommeligere mellom oss, og at vi fant hverandre på et plan som lå over våre politiske uoverensstemmelser. Det nye forholdet oss imellom kan ha virket videre på andre, og gjort det mulig å diskutere pakke-avtalen på en meget friere måte. Vi kan således ha spilt en viss rolle når det gjelder enheten i vårt parti, som var så avgjørende for det rette forhold til den italienske regjering. At vi kan komme sammen til dere i dag, sier noe om dette.

Senator Brugger:

Vi har kjempet hardt og ofte gått forskjellige veier, men vi har begge forsøkt å gjøre det beste for vårt land. Vi og dere her i Irland har ett felles: Vi elsker vårt land. Det gir oss en følelse av ansvar, som dr. Mitterdorfer talte om. Det er ethvert menneskes plikt å utvikle godviljen hos sin neste. Dette kan bare gjøres ved at vi snakker med hverandre, ved å overvinne tilbakeholdenheten.

Jeg har måttet avstå for å bygge på kunstige motsetninger som har fremmet mine egne formål, og fra å være taus om gode ting som andre gjør. En slik taushet kan resultere i voldsbruk. I vår situasjon slår vi av og til først og snakker etterpå. Men jeg kan forsikre dere, at den samtalen som dr. Mitterdorfer så modig tok initiativet til, la grunnlaget for et nytt forhold mellom oss personlig.

Selv om noen av våre politiske ideer fremdeles er forskjellige, går jeg med på at «pakkeløsningen» er et mulig arrangement. Det er ikke en fullstendig løsning. Den kan bli til virkelighet om menn som ikke har vært i stand til å samarbeide nå kan lære å leve sammen. Det vil ta tid. Jeg takker for innbydelsen til Nord-Irland, og jeg takker dr. Mitterdorfer for hva han har sagt.

50 indiske parlamentarikere

Femti medlemmer av det indiske parlament var blant dem som så MRA's skuespill i New Delhi den 21. og 22. februar. Forestillingene ble arrangert av byens borgermester i forbindelse med åpningen av budsjett-behandlingen i parlamentet.

Blant publikum befant seg også formannen for det indiske LO (INTUC), generalsekretæren i det indiske sosialistpartiet (SSP), to av Indias høyesterettsdommere, og to medlemmer av delstatsregjeringen i Mysore, som var kommet til Delhi for å konferere om den innfløkte grensekonflikten mellom delstatene Mysore og Maharashtra.

På grunn av den store tilstrømmingen måtte det tidligere i uken gis ekstra-forestillinger av den europeiske revy «Det er tillatt å lene seg ut». Generalsekretæren for det

indiske metallarbeiderforbundet så revyen, og innbød hele ensemblet til Vest-Bengalen.

I en koloni hvor over 20 000 kasteløse er bosatt, kom 1000 for å se MRA-filmen «Menn fra Rio» på hindi. Ved et utendørs-møte i samme koloni fortalte 4 av de kasteløse hvordan deres egen forvandling hadde bidratt til å løse noen av koloniens problemer.

Mr. Nijalingappa, formann for den ene halvparten av det nå splittede Kongress-partiet, ga en mottakelse i sitt hjem for de europeerne som tar del i aksjonen. Partiets generalsekretær og andre ledere var også til stede. Blant dem som talte ved mottakelsen var rektor Sven Måsen, Göteborg, og hans kone og datter.

200 km. fra New Dehli ligger byen Agra, hvor et av verdens syv

underverker, gravmålet Taj Mahal, befinner seg. Bare noen få timer etter at møtet ble bekjentgjort, fylte over 1000 mennesker aulaen i St. Johns college. Blant dem var studentledere og lærere fra alle byens høyere skoler og colleges.

I sin velkomsttale sa rektoren ved St. Johns college: «I dag har vi besøk av 60 mennesker fra 21 nasjoner som tror på at mennesker kan forvandles. De har et budskap til oss alle.»

Under overskriften «Moralsk Opprustning aktiv i India» bragte *Neue Zürcher Zeitung*, en av Europas ledende aviser, en beretning fra sin korrespondent i New Delhi. Han skriver bl. a.: «Indiske representanter for Moralsk Opprustning har ydet et viktig bidrag til omorganiseringen av Nordøst-India. Etter en lang og bitter konflikt er det til dels takket være deres innflytelse at bergfolkenes nye delstat Meghalaya kan dannes med delstaten Assams samtykke.»

Nigeria: Fiender til venner

Etter forespørsel fra politiet i Nigeria er filmer fra Moralsk Opprustning i løpet av 1969 blitt vist i politileire, for spesielle enheter innen politietaten og særlig for Kriminalpolitiets federale treningsavdeling. Høyere politioffiserer føler at siden politiet har mer direkte kontakt med publikum enn andre offentlige etater, har de behov for den trening disse filmene gir i å forstå og behandle mennesker.

Sjefen for politiskolen i Ikeja skrev: «Filmene har vist seg å være av stor verdi for våre elever, i særlig grad når det gjelder å innprente behovet for rettskaffenhet og hvor viktig det er å se videre enn egeninteressen.»

Kriminalpolitiets treningsavdeling har hatt forestillinger for sine folk, i grupper på trediver av gan-

gen. På denne måten så hver mann seks forskjellige filmer. Det siste året var det tredje året på rad at denne avdelingen arrangerte disse fremvisningene.

Utenfor Lagos ble filmene vist i politileire i seks av tolv delstater. Mange av de som ser forestillingene har bedt om å få tilsendt nyheter om MRA. Stensilerte brev blir nå sendt ut til 500 politimenn i landet hver sjette uke.

Assisterende overinspektør ved politiet, Dickens Sanomi, som deltok i verdenskonferansen i Caux i fjor sommer, skrev et brev som ble sendt ut med nyhetsbrevet i januar. Han er sjef for 'treningskolen mot falskneri' innen kriminalpolitiet. Brevet gikk til politimenn stasjonert over hele landet. Noen av dem hadde sitt virke i tidligere

krigsområder og har nå ansvaret for lov og orden etter at soldatene er trukket tilbake til sine leire.

Sanomi skrev: Tredve måneders borgerkrig er slutt, og med hele vårt hjerte ønsker vi velkommen den sjansen vi nå har til å bygge en forenet og stor nasjon.

Dere har av staten fått en ansvarsfull oppgave, nemlig å inspirere til tro og stabile tilstander blant de deler av befolkningen som mest fikk føle virkningene av krigen på kroppen. Oppgaven for oss alle er å gjøre fiender til venner, og å lege de sårene og skadene som bitterheten har forårsaket i mennesker omkring oss.»

EN BOKSTAV

kan virke utrolig forvirrende når den blir galt plassert! I omtalen (Ny Verden nr. 2) av Sten Bugges bok «Ett år» skal der stå: «Den bruker ikke store ord og glimrer ikke ved forbløffende formuleringer, her er ingen *kunster*»

Svensk ungdom på mra-kurs

I Stockholm-skolenes vinterferie fra den 14. — 21. februar kom ca. 50 elever og lærere, sammen til en MRA-uke i vintersportsentret Idre. Idre ligger i Härjedalen, ca. 40 km øst for den norsk-svenske grensen.

Under temaet «Med kurs for fremtiden» ble aktuelle spørsmål tatt opp og bearbeidet i arbeidsgrupper. En dramatisk lesning ble gitt av Alan Thornhills skuespill «Spillet om en biskop».

Vertskapet på hotellet var så

imponert over opplegget at de tilbød friplasser for to av deltakerne.

Det var også rikelig anledning til å gå på ski. Bildet viser noen av deltakerne.

Finsk erkebiskop vurderer

I disse dager utkommer en bok på finsk av avdøde biskop av Luleå, Bengt Jonzon. Titelen er «Radikaalein ratkaisu» (Den mest radikale beslutning). Det er en kort håndbok som samler biskop Jonzons hovedtanker under overskrifter som «Guds demokrati», «Sex — herre eller tjener», «Kirken og normene». Den blir utgitt på forlaget Sisälähtsseura i Helsinki.

Nedenfor gjengir vi et utdrag av erkebiskop Martti Simojokis forord til boken:

«Biskop Jonzon brukte i blant å kalle Finland for 'sitt andre fedreland'. Som biskop i Sveriges nordligste bispedømme hadde han overordentlig nytte av sine finske språkkunnskaper, som han hadde ervervet seg tidligere.

Under og etter Vinterkrigen var biskop Jonzon blant de mest innsatsrike skikkelser i hjelpearbeidet for Finland. Personlig tok han to finske fosterbarn og ga dem ut-

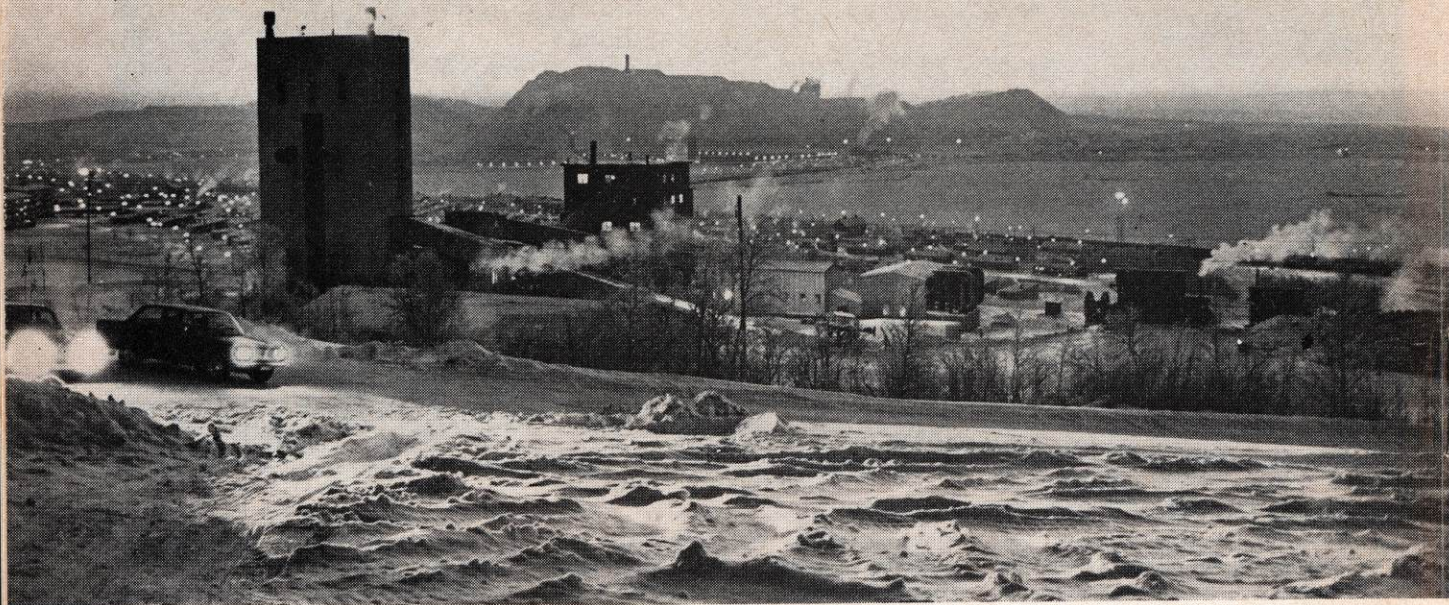
dannelse. Hans kjærlighet til Finland bare fordypet seg med årene. Under sine mange preken- og foredragsreiser maktet han gjennom sine taler og diskusjoner, som ble holdt på finsk, å få en mer utstrakt kontakt med vårt land enn noen annen svensk kirkemann.

Avgjørende for Jonzons senere år, og for hele hans livsverk, var hans møte med Oxfordbevegelsen og lederne for dens internasjonale arbeid. Ansvaret for samfunnet og nasjonen var analogt med det som den ungkirkelige bevegelsen sto for. Kampen mot vantro og moralsk forfall var likeledes den samme. Men det nye lå i den utvidete internasjonale horisont og kontaktene. Ny var også den oppmerksomhet som ble rettet mot å vinne det enkelte menneske, og den personlige sjelesorg som vekket og vant dem som kom i kontakt med gruppebevegelsen. Nu ble Jonzon den virkelige sjelevinner. Først i

sitt kirkelige embete, og senere under sine emeritusår, da han ga seg helt til denne sak, med det resultat at han ble en av de mest kjente internasjonale ledere i MRA-bevegelsen, som gruppebevegelsen munnet ut i. Han var ustanselig på reiser i forskjellige deler av verden. Ennu et par år før sin bortgang foretok han med dette formål en årelang reise rundt jorden, med besøk særlig i Ny Zealand og India.

De bruddstykker som her utgis er sammensatt av hans taler de senere år og kan betraktes som hans testamente. De eier en ren tone av edelt metall. De utfordrer samvittigheten. Samtidig avslører de avkroker der mennesket forsøker å gjemme seg fra sannhetens røst. Ansvar for andre mennesker, for samfunnet, nasjonen og for hele menneskeheten taler til leseren. De fanger mennesket. Men samtidig hjelper de leseren til å finne veien blant alle de fordunklede begrep av åndelig og moralsk art som råder for tiden.

Vi har grunn til å lytte til det budskap som Bengt Jonzon formidler.»

Kiruna er blitt Sveriges mest omskrevne by. Men Kiruna er ikke bare LKAB. En av de dynamiske industriene som er med på å gjøre Kiruna kjent over hele verden, er Mining Transportation Co. AB, som lager Kiruna-trucken.

Ragnar Muotka, 41, og Torsten Henriksson, 42, heter lederne for firmaet. De fungerer som et team. Muotka er ansvarlig direktør, og Henriksson, hvis geniale konstruksjoner foretagendet er bygget på, er teknisk direktør. Til dette firma, langt nord for polar-sirkelen, kommer den ene delegasjonen etter den andre fra alle verdens dens kanter. Så snart en marokkansk gruppe er reist, ankommer en sovjetisk med en minister fra regjeringen i spissen. Etter at kanadierne er vel tatt vare på, skal man motta tsjekkerne. Da man oppdaget at ingen i Kiruna tok hånd om de nordiske journalistene som dekket streiken, innbød man dem alle på middag, og til å besøke den nybygde fabrikk.

Det pågår en kamp i bedriften, en kamp for å føre firmaet videre frem, på tross av kredittvanskeligheter og forsøk på innblanding både fra statlig hold og finanshold. Det føres også en kamp for Norrland, for at folk i nord skal ha en sjanse til å skape en fremtid i den bygden de elsker og tror på.

Og det føres en kamp for at ær-

lighet og rene motiver skal herske innen industrien.

Kiruna-trucken ble skapt da Kirunagruven skulle gå under jorden for alvor, etter å ha vært et dagbrudd. Henriksson var sjef for vedlikeholdet av gruven transportmidler og tilbød sin idé til LKAB — som avsto. Det var da Mining Transportation Co. ble til. Nå har man eksempler på at kostnadene pr. tonn malm er blitt redusert med 27%, og pr. tonn gråberg med 80%, etter at Kiruna-trucken er tatt i bruk.

— Hva var siktepunktet da dere startet Mining, Ragnar Muotka?

— Produksjonen av tyngre transportvogner lå helt i hendene på amerikanerne, sier Muotka. Vi mente at med den erfaring som spesielt Torsten Henriksson hadde, burde vi være i stand til å konstruere en truck som kunne konkurrere både i kvalitet og pris. I denne landsdelen trenger vi en langt mer variert industri som kan sysselsette folk. Vi ville gjøre en innsats og prøve noe nytt.

— Det later jo til å koste dere S.kr. 5 000,— ekstra pr. truck å drive fabrikk her oppe. Har dere aldri tenkt på å flytte sørover?

— Vi er født her i Norrbotten og tror at man kan drive et foretagende økonomisk her. Men det må en ny innstilling til hos dem som sitter og bestemmer nede i

Stockholm. Vi har hatt tilbud om å flytte sørover, men hvis vi gjorde det, ville man si: «Bare se, de begynte der oppe men var tvunget til å flytte sørpå.» Det ville være galt overfor landsdelen å gjøre det.

Mining Transportation Co. var tidlig ute på eksportmarkedet. Og nå går 60% av produksjonen til eksport, en vesentlig del til øst-blokken.

— Kan en svensk bedrift overbevise folk fra et kommunistland om at noe annet enn krass profitt kan lede industrien i den vestlige verden?

— Absolutt! sier Muotka. Først og fremst gjelder det å behandle mennesker fra østblokk-landene som mennesker. Ens måte å opptre på blir nøye lagt merke til, kanskje med mistenksomhet. Men hvis man er ekte og likefrem kan man vinne

respekt for en annen livsfilosofi.

— Hva anser du som viktigst for lederen av en moderne bedrift?

— Å ha en atmosfære innen bedriften og i forholdet til andre bedrifter som gjør det mulig å føre en dialog. Hvem som helst skal kunne komme og snakke om sine problemer. På den måten kan vi bygge opp et tillitsforhold mellom oss som individer. Man behøver ikke alltid være mistenksom, og tro at den annen bare vil oppnå noe for seg selv.

Forretning er under alle omstendigheter bare en liten del av et menneskes liv — om enn en nødvendig del, og det finnes så mye annet i livet som vi ofte glemmer.

Torsten Henriksson er født i Vingtangi, noen mil fra Kiruna, og er en ekte bygdens sønn. I begynnelsen av 50-årene reiste han med en av LKAB's delegasjoner til Moralsk Opprustnings verdenskonferanser i Caux.

— Torsten Henriksson, du har av og til sagt at Caux var en mo-

lige direktører, samtidig som de var arbeidere.

Caux var også et foretagende med verdensperspektiv. Det lærte meg — når det gjaldt Mining Transportation — ikke å være redd for å gå utenfor grensene, men våge å se firmaet i relasjon til hele verden.

Jeg leder samtalen inn på den debatten som pågår, ikke minst i Kiruna, om hvordan mennesket skal få plass i produksjonen, hvordan menneskelighet kan innføres i industrien. Hva er din erfaring? spør jeg Henriksson.

— Det gjelder å se behovene, og dem kan alle få øye på, ikke bare sjefen. Derfor forstår jeg ikke det resonnementet en sjef ofte bruker om arbeiderne: «Det der forstår han ikke.» En arbeider forstår kanskje den virkelige problematikken bedre enn en direktør, men han kan kanskje ikke uttrykke det på en måte som svarer til det språket direktøren taler. Innstillingen i vårt samfunn er ofte den at den intellektuelle, den teoretiske, er den som har forstand, mens den som er praktisk anlagt er den som gjør jobben.

For meg er det alltid slik at dersom jeg meddeler noe til de forskjellige på riktig måte, så får jeg også et svar av dem. Hvis jeg kan tolke det svaret riktig, så kan jeg ta dem med inn i problematikken slik at de kjenner seg medansvarlige. Vi får styrke bak vår handlemåte og større slagkraft blant en gruppe mennesker som ellers kanskje ville havne i innbyrdes konflikt.

— Det teamarbeid som du skisserer opp har tydeligvis en ganske fri form. Fungerer det for Mining Transportation? Utarter det ikke i selvtækt?

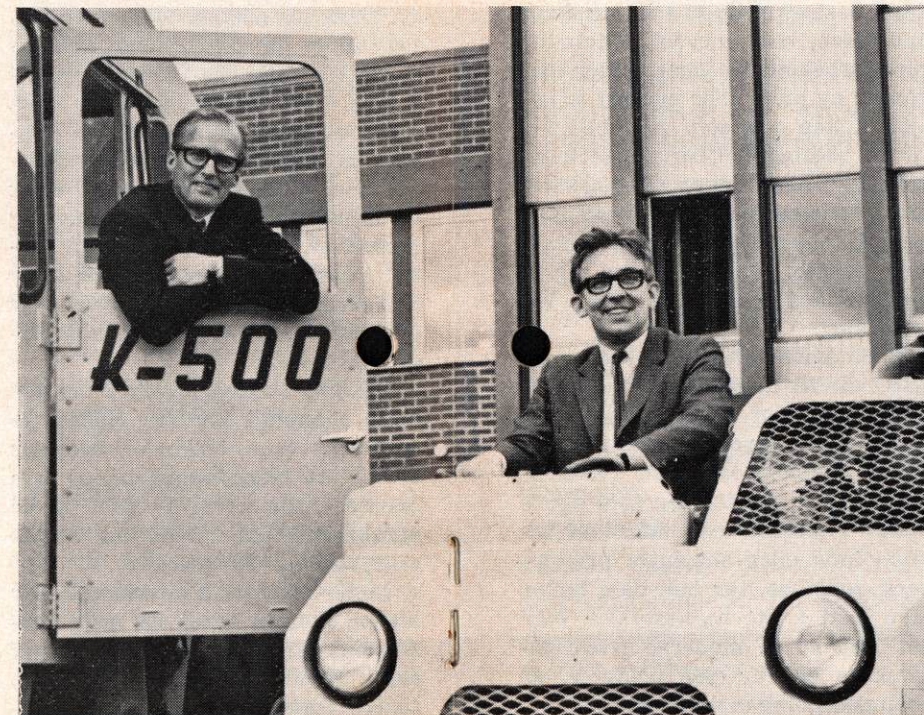
— Hvis man ser på vårt foretagende, så har det virket bra. Vi har et produkt som mange sa var umulig — det var for tungt, for innviklet til å lages her oppe. Bare for noen uker siden sa en statsråd følgende: «Alt ville være vel og bra om bare ikke produksjonen lå der oppe!» Og det samtidig

Forts. side 14

LENNART SJØGREN

Et annet firma i KIRUNA

Mining Transportation Co.'s nye hovedkontor. Foran bygningen står to av Kiruna-truckene, den ene kjørt av direktør Ragnar Muotka (t.v.), den andre av teknisk direktør Torsten Henriksson.

dell for deg da du startet Mining Transportation Co. Hva mener du med det?

— Da jeg kom til Caux første gangen, opplevet jeg en atmosfære som forbauset meg. Jeg fant det naturlig å være åpen om meg selv for visse mennesker, og mitt eget indre kom i orden.

Den måten Caux ble drevet på, var et mønster for hvordan en bedrift burde drives, syntes jeg. Jeg glemmer aldri hvordan jeg og en venn fra Kiruna prøvde å finne ut hvem det var som satt bak og styrte det hele. Hvor meget vi enn forsket, fant vi ingen der. Det var faktisk et teamarbeid som fungerte på en enestående måte.

Alle var innstilt på å finne det som var riktig for de forskjellige situasjonene, og handle ut fra en overbevisning i sitt eget indre. I stedet for å ha en ansvarlig direktør, kan man si at alle var ansvar-

Hva Herbert Kahn kan og ikke kan

AV EINAR ENGBRETSSEN

Herbert veier 115 kg., og har som rimelig er en stor appetitt — tar seg gjerne et måltid mellom måltidene.

De kalorier som ikke holder hans krovertmave i globusform, forbrennes i hans intense tankevirk-somhet.

«Den tykke tenker» er han blitt kalt. «Den fornuftige utopist» heter han også. «Herr Fremtid» er et mer alminnelig navn, likeså «Den menneskelige datamaskin».

Målt i tid er han 47 år gammel. Målt i centimeter har han grodd seg opp til 180. Men det er ikke hans vekt, høyde eller alder som i første rekke imponerer. Herbert Kahns intelligenskvote er det som gjør inntrykk. I alle fall har U.S.A.'s president Nixon ansatt Kahn som sin spesielle rådgiver av den grunn. Herbert Kahn har en I.Q. på ca. 200 — altså langt over geninivået (som er 150).

Hvis Nixon skulle ha en urolig natt med angstfølelser omkring en mulig atomkrig, så ville han neste morgen slå på tråden til sin rådgiver Herbert Kahn. Herbert ville svare telefonen på sitt romslige kontor ca. fem mil nord for New York. Kontoret er en del av Hudson Instituttet, «tenkefabrikken» som nyter godt av Herberts super-I.Q.

Herbert kan da fortelle presidenten at «en stor krig er lite sannsynlig, men ikke helt umulig.» Dette har Herbert tenkt ut med sine ca. 70 team-tenkere, etter at de har matet datamaskinene med et festmåltid av statistikk og fakta.

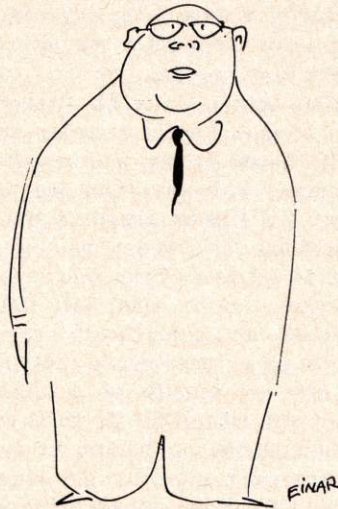
Dette er naturligvis forenklet. Men Herbert Kahn er Nixons store ekspert på atomkrigens muligheter og umuligheter. På dette felt gjør man bruk av «tenkefabrikens» velde — trendanalyser, kalkuleringer, sannsynlighetsberegninger. Alt som hjelpemidler til å

«tenke det utenkelige», for å bruke Kahns egne ord.

Kahn ønsker å være fremtidens historiker. Men han tar sine forbehold. Han er for klok til å si noe sikkert om fremtiden. Hans oppgave er bare å antyde forskjellige muligheter. Antatte muligheter basert på fakta og data i dag. Han overlater til politikerne å treffe avgjørelsene deretter.

Herbert Kahn spår at Tyskland fortsatt vil være delt i år 2000. På det tidspunkt vil Japan være verdens tredje største stormakt. Det vil forekomme store uroligheter i Asia og Afrika. Syd-Amerika vil være dominert av autoritære regimer, og levestandarden vil være på høyde med Italias i dag.

Noen ganger biter han den hånd som mater ham. Kahn ble engang innbudt til generalstaben for å uttale seg om fremtidsperspektivene i Vietnam. Han sa blant annet: «Det finnes seks eller syv anvendbare muligheter for å vinne krigen i Vietnam, og det finnes to eller tre ikke anvendbare muligheter.

Herbert Kahn

Men det finnes bare en måte å tape denne krigen på — og den har dere funnet.»

Såvidt meg bekjent har ikke Kahn uttalt noe om Norges fremtidsmuligheter. Statsminister Borten ville antagelig ikke ha råd til å ha en mann som Herbert i kosten. I Amerika får han ca. 150 000 dollar årlig for sin tenkning.

«Tenkefabrikken» til Kahn er ikke bare opptatt av morgendagens kriger. Hans spådommer strekker seg over et vidt felt. Han har blant annet forutsagt ca. 100 tekniske oppfinnelser som vil være i full sving i år 2000, f. eks. en elektronisk husrobot og tredimensjonalt fjernsyn, samt kjemiske hjelpemidler til hukommelsen. Dette er forøvrig blitt gammelt nytt på spådommens område.

Herbert tenker på bestilling. Han handler med ideer. Men de viktigste oppgaver Herbert Kahn er blitt gitt, er sikkert ikke tilgjengelige for offentligheten, ettersom hans beste kunde bor i Det hvite hus. Men, som antydnet, Kahn tar sine forbehold og sier: «Hver dag kan en ny krise eller uventet situasjon dukke opp som gir historien en ny retning.» Uforutsette begivenheter som ingen datamaskin kan regne ut på forhånd og som intet intellekt, selv over geninivå, kan forutse. Det er vel det sikreste Herbert Kahn har sagt om fremtiden.

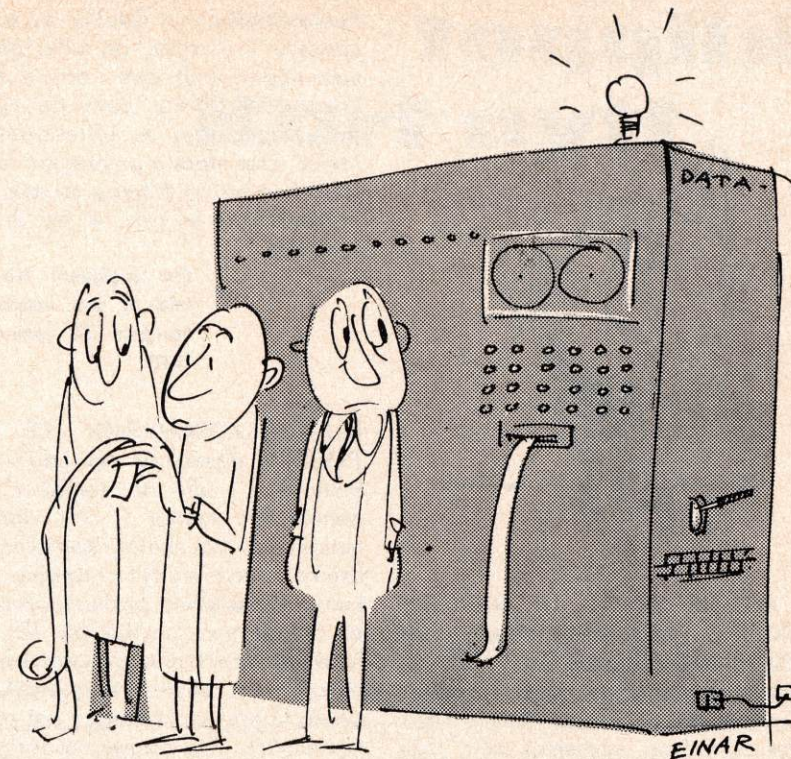
I Salomos ordspråk står det: «Sett din lit til Herren av hele ditt hjerte og stol ikke på din forstand!» Et supergeni ville neppe bruke Salomos ord i sin PR-kampanje. Kahn regner seg som agnostiker. Ettersom han ikke kan bevise Guds eller absolutte prinsippers eksistens, tar han dem heller ikke med i sitt regnestykke. Når det sies at de moderne fremtidsforskere er vår tids profeter, er sammenligningen tvilsom.

De gammeltestamentlige profeter bygget nemlig sine fremtidsprognoser på sin innsikt i åndskreftene og forståelsen av syndens makt og konsekvenser og betydningen av lydighet mot Gud. Mange fremtidsforskere har bare statistikk i samvittigheten. Moderne tenkere har gravlagt begrepet synd og lyst fred over dens minne. Det forhindrer ikke at et par skritt fra gravplassen snubler de i dens gjenoppståtte virkelighet. Uvillig til å gjenkjenne det som de så nylig og for alltid hadde kvittet seg med, døper de den med mange nye og finurlige navn.

Det ville være uklokt å under-vurdere Herbert Kahn. Men å overvurdere ham kunne bli farlig.

Vi er alle interessert i fremtiden siden vi skal tilbringe resten av livet der. Vi kan ikke forutsi hva som vil skje i år 2000, det innrømmer også Kahn.

Men det som en av de gamle profeter uttrykte slik, er i alle fall sikkert: «Den som spiser sure druer i dag, får såre tenner i morgen.»

FREMTIDSFORSKEREN:

«Samme hva jeg programmerer, henviser den til Jeremias 17. kap. 10. vers: «Jeg Herren ransaker hjerter og gir enhver etter hans ferd —.»

FILMENE RULLER VIDERE OG VIDERE

Studentledere — formenn og styremedlemmer av studentforeninger og redaktører av studentaviser — fra over 100 colleges i og omkring London har vært til stede ved de første offentlige forestillingene av filmen *Happy Deathday* i Storbritannia. Blant dem var formannen for studentsamskipnaden for 30 000 studenter ved London Universitet samt presidenten for studentene ved London School of Economics.

Filmen hadde premiere i Westminster Theatre den 5. februar. Tolv organisasjoner for utenlandske studenter i England var representert ved sine formenn.

Samtidig kommer det stadig fler

rapporter fra mange deler av verden om etterspørselen etter denne filmen og de sannheter og den type underholdning den representerer.

En representant for et større filmselskap som distribuerer filmer til India og Ceylon, uttalte at dette var hva hans selskap var på utkikk etter. Et ledende distribusjonsselskap i Etiopia har bedt om å få distribuere filmen.

I Wien tok tidligere kansler Klaus og tre medlemmer av regjeringen seg tid midt i den hektiske valgkampen til å se *Happy Deathday*. Justisministeren i New Zealand uttalte at filmen burde vises

på alle universiteter i landet. Undervisningsministeren i Australia så filmen, og skolefolk og kirkeledere arrangerer forestillinger. Representanter for undervisningsdepartementet i Kuala Lumpur viste filmen for ungdomsarbeidere og studenter ved Malaysia Universitet.

En universitetsdoktor uttalte etter en forestilling i London: «Jeg tror ikke på Gud. Jeg har ingen sympati for Moralsk Opprustning. Men i kveld har jeg sett en film som viser slik dypde i sin forståelse av den menneskelige natur og slik en autentisk fremstilling av spenningen mellom forskjellige faktorer at den er uovertruffen.»

klippet

I DE NESTE TI ÅR VIL VÅR BRUTTO nasjonalinntekt øke med 500 milliarder dollar. Denne økning alene er større enn hele Amerikas økonomiske vekst fra 1790 til 1950. Det virkelige spørsmål blir ikke hvorvidt vi kommer til å vokse, men hvordan vi bruker denne vekst.

Sekstiårene var også en periode med sterk økonomisk utvikling. Men i den samme ti-årsperiode ble vi også vitne til den største kriminalitetsvekst, den høyeste inflasjonsøkning og den største sosiale uro i Amerika i de siste 100 år. Aldri har en nasjon hatt så mye — og gledet seg så lite over det . . .

Som vi nå går inn i 70-årene burde vi også gå inn i en tid med store reformer. Vår målsetting i denne perioden må ikke bli det å kunne mestre fortidens programmer bedre. Tiden er nå inne til å brytes med noe nytt: En søken — ikke etter øket kvantitet av hva vi har — men etter en ny livskvalitet i Amerika. Vår erkjennelse av den sannhet at velstand og lykke ikke er ett og det samme, må føre til at vi vurderer fremgang og nederlag ut fra nye kriterier. Enda mer enn de program jeg har omtalt i dag, trenger denne nasjonen et eksempel fra de valgte ledere i et åndelig og moralsk lederskap som intet program for materiell fremgang kan erstatte. Fremfor alt, la oss inspirere de unge amerikanere med en følelse av spenning, en følelse av

bestemmelse, en følelse av engasjement i å møte de utfordringer som ligger foran oss i denne store tidsperiode. For bare da vil de finne en følelse av tilfredsstillelse i livet. Det største privilegium et individ kan ha, er å tjene en sak som er større enn en selv. Vi har en slik oppgave.

Fra president Nixons tale til den samlede kongres 22. januar 1970.

KULTURRADIKALISME ER EN POSITIV egenskap og nødvendig kampform i alle de samfunn hvor mennesker møtes i den daglige maktkamp, på skoler, kontorer, fabrikker, universiteter et cetera. Men kulturradikalernes seksualopprør er et opprør som snylter på det innhold og den kultur de gjør opprør mot. I vest snylter kulturradikalisme på en liberal tankegang, i øst på en sosialistisk. Og begge steder snylter den på en moralsk kodeks som får sin kraft fra religiøse og etiske røtter. Kulturradikalismen er ikke så mye et opprør mot de politiske og moralske doktriner som sådan, men mer misbruk av dem, et opprør mot kodifiseringer av dem og mot falske skiller mellom mennesker bygget på slike normer.

Jeg ser det slik: Kulturradikalisme er nødvendig, men den er altfor ofte en sikkerhetsventil som avleder våre virkelige behov for forandring, og fra de moralske valg vi alltid må gjøre. Kulturradikalisme kan avlede både fra politikk og moral.

Stein Mehren, «Opplysning i mørk musikk m.m.», Dagbladets kronikk 2. februar 1970.

«DET ER EN BAGATELL Å SLÅ I HJEL ET menneske, men det er uhyre viktig å skape revolusjon . . . å bevare det 'røde'»

Sitatet er hentet fra beretningen «Jeg — en 16 års rødegardist — bekjenner», offentliggjort i Aftenposten og i New York Times 31. januar. Ordene er utdrag av en instruks til skoleelever i Amoy, en

havneby i Fukien, i de dager da «den store, sosialistiske kulturrevolusjon» skulle gjennomføres . . .

Man leser denne hårreisende beretning med dens utpenslede detaljer og spør seg selv: Er det så lett for et menneske å bli umenneske? Vil vi, under givne omstendigheter, kunne bli det alle? Også vi selv?

Et gruoppvekkende og forferdende perspektiv.

Fødes vi uten noen forsvarsmekanisme mot holdningsløshet, medløperi og forræderi? Eier vi i vår karakter ingen fast og urokkelig kjerne, som setter en grense for hvor dypt vi kan synke, menneskelig sett? Eller: er vi så blottet for selverkjennelse at vi ikke en gang er klar over at vi, og **vi alene**, bærer ansvaret for vår personlighetsutvikling og at vi selv avgjør om den skal foregå i positiv eller negativ retning?

I en verden som vi har gjort til et inferno av rettløshet, myrderi og ranni, av fattigdom, krig og uverdighet over alle grenser, faller det naturlig å spørre om det er oppdragelsen, undervisningen eller tidsånden, som stadig bidrar til å senke vårt nivå, og om der sunn sans i en prioritering, som ofrer milliarder og atter milliarder på studiet av måneferder, mens hver skilling kunne trengtes til studiet av hva som forårsaker vårt etiske forfall og vår umenneskeliggjørelse.

Jorunn Johnsen i Min Mening, Aftenposten 11. februar 1970.

LAXNESS LER IKKE HÅNLIG. Vi merker oss at det aldri er snev av nedlatenhet i omtale av mennesker, skikker eller ting . . .

«Den kristendom som finnes i Etiopia, Den Nestorianske kristendom, den vil jeg gjerne også støtte. Jeg er meget betatt av deres bønnebøker og ikoner. De er vidunderlige. Men dessverre, de kommer ikke til Island.»

Fra et intervju med den islandske forfatteren Halldor Kiljan Laxness i Arbeiderbladet 28. februar 1970.

Kort nytt

TEHERAN:

To tusen studenter så filmen «Livets høydepunkt» med persisk tekst ved et par forestillinger i februar.

Filmen «Menn fra Rio», også med persisk tekst, ble vist for samtlige ansatte i Kommunikasjonsdepartementet. Før forestillingen talte kommunikasjonsministeren. «Moralsk Opprustning inneholder ikke bare prinsipper som vår religion har lært oss, — men viser også hvordan vi kan gjøre dem til grunnlag for vårt individuelle og sosiale liv,» sa han.

NEW DELHI:

Den indiske visepresidenten mottok nylig i audiens 25 medlemmer fra Moralsk Opprustnings internasjonale styrke med det ideologiske showet «Det er tillatt å lene seg ut».

OXFORD:

Britiske studenter arrangerer en påskesamling i St. Edmund Hall, Oxford, omkring emnet «Enkeltmenneskets andel i å forandre samfunnet i 70-årene».

INDONESIA:

Direktøren for tørrmelkfabrikken Indomilk sa på en konferanse for Moralsk Opprustning i Adelaide, Australia, at dette største industriforetagendet i Indonesia var igangsatt helt og holdent basert på MRA's ideer, og at det ikke hadde forekommet noen bestikklser under oppførelsen.

ASSAM:

Statsminister B. P. Chaliba har invitert «Det er tillatt å lene seg ut» til Assam nær den kinesiske grensen. «Vi har fulgt med stor interesse det arbeid som er utført av MRA's internasjonale styrke, i Bombay og Delhi,» het det i et brev fra statsministeren og andre av Assams ledere.

«Vi sender dere herved en varm innbydelse til å komme nordover. Et besøk av en slik styrke fra Europa vil være en enestående begivenhet og det enhetens budskap dere bringer, som ligger på et plan over skillene mellom raser, religioner og klasser, er av vesentlig betydning for oss nettopp nå.»

MRA-styrken begynte den 3 dogn lange reisen nordover den 7. mars, og vil tilbringe en måned i Assam.

STOCKHOLM:

Industriledere og fagforeningsledere fra noen av Sveriges ledende bedrifter tok del i en weekendkonferanse i Moralsk Opprustnings Villa Alnäs i Djurgården 7.—8. mars. Det ble lagt frem et rikt erfaringsmateriale som viste hvordan samarbeidsforholdene innen forskjellige bedrifter har forbedret seg radikalt når ledelse og arbeidere erstatter fordommer og bitterhet med omsorg for mennesker og ekte medansvar. Konkrete planer ble lagt for en mangedobling av slike eksempler i svensk industri.

Et annet firma
Forts. fra s. 9

som regjeringen holder på å løse Norrlandsproblemet — som det heter!

Vi har samme problemene som andre, kredittvanskeligheter, personalproblemer. Men vi har gitt den enkelte mulighet til å prestere det maksimalt mulige, og vi har ikke styrt individet bort fra ansvaret.

At Mining Transportation tenker på enkeltmenneskene, viser også deres konstruksjoner. Alt er gjennomført med tanke på den som skal bruke dem. På den siste trucken, som leveres til saltgruvene i Marokko, er hele styrehuset inklusive rattet, helt avfjæret og også utstyrt med luftkondisjonering. Og man har konstruert en avgassrenser for truckene som anses som det beste i verden.

Det leder meg til mitt siste spørsmål til Henriksson:

— Diseldrevne vogner til drift under jorden er et kontroversielt spørsmål i gruvekonflikten. Har dere løst avgass-problemet?

— Når jeg prøver en truck, svarer Henriksson, spør jeg meg alltid

om jeg selv kunne tenke meg å sitte i den, nede i en mørk gruve. Med det systemet som brukes i LKAB i dag, med motorer som ofte spyr diselgasser, kan jeg vanskelig tenke meg det. Men med vår motor og med vårt renseanlegg, brukt ansvarlig, kombinert med den ventilasjon som normalt brukes i gruver, ville jeg ikke ha noen betenkeligheter med å gjøre det.

— Men er ikke Deres produkt dyrt?

— Ventilasjonen i LKAB er dimensjonert med tanke på alle gassene og koster derfor ca. 11 mill. kr. pr. år. Vårt anlegg koster kanskje kr. 20 000 pr. vogn, hvilket betyr 2 mill. kr. med 100 trucker — og det er en engangsinvestering. Det er en billig løsning på ventilasjonsproblemet.

Da jeg bilte sørover en vintermorgen forbi Mining Transportations vakre bygninger, som er Kirunas farvel til den reisende, kunne jeg ikke unngå å gjøre en refleksjon: Det finns folk i Norrland som ikke bare hjelper denne bygden til å leve videre, men som også har en kvalitet og livsfilosofi som verdens industrier trenger.

ALUMAT

HUSSTIGER SPESIALSTIGER

KRISTIANSANDS MEK. VERKSTED A/S
TLF. 042/29520 · POSTBOKS 472 · 4601 KRISTIANSAND S.

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL-

Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

Novid
hurtig
lindring

ved hodepine

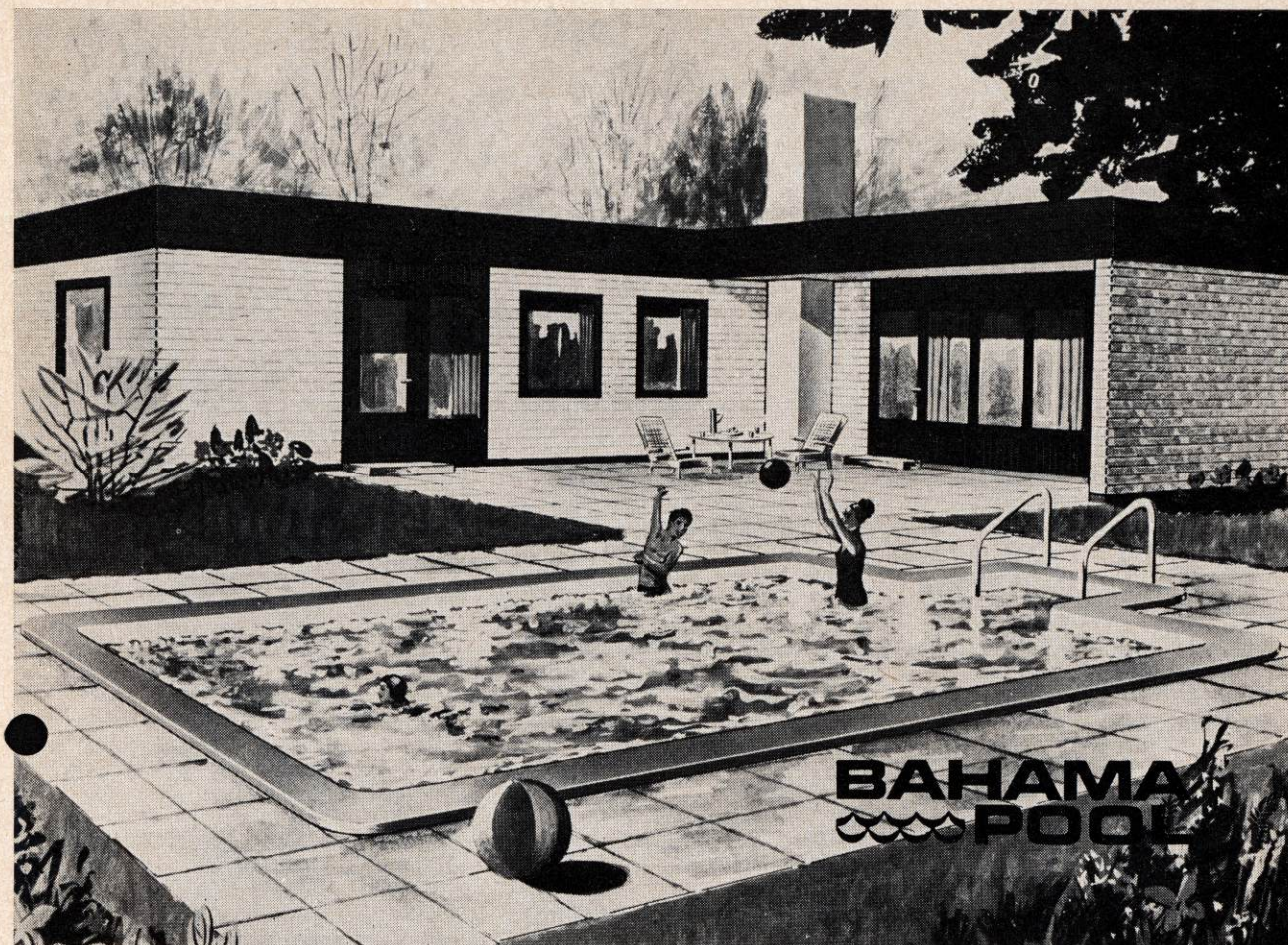
NOVID

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, revmatisme, nervesmerter, tannpine, menstruasjonsmerter og forkjølelsesbehag. Novid i vann - er behagelig i bruk og skånsom selv for ømfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. - Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO.-AS-OSLO

Exklusiv swimmingpool

i glasfiberarmerad plast

13.800:-

(6-8 mm vägg tjocklek)

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för försättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS